

AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%**ÖRYGGISBLÖÐ****AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%**

Skv. Reglugerð nr. 750/2008 (REACH)

KAFLI 1: Auðkenning efnisins eða efnablöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins**1.1 Vörukenni****Heiti vöru** AMMÓNÍAK LAUSN (AMMONIA SOLUTION) \geq 25%**Vörunúmer** 22959**Samheiti/viðskiptaheiti** AMMONIUM HYDROXIDE SOLUTION, AQUEOUS AMMONIA, AMMONIA SOLUTION 29.5%, AMMONIA SOLUTION 28%, AMMONIA SOLUTION 31.5%, AMMONIA 31% SOLUTION, AMMONIA SOLUTION 30%, AMMONIA SOLUTION 25%, AMMONIA 885 33/34%, AMMONIA 27% SOLUTION, AMMONIA 27% SOLUTION GPN E527, AMMONIA 32.5% SOLUTION**REACH skráningarnúmer** 01-2119488876-14**CAS númer** 1336-21-6**ESB skráarnúmer** 007-001-01-2**EB númer** 215-647-6**1.2 Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá****Tilgreind notkun** Notkun í ýmsum iðnaði. Hvati. Meðhöndlun vatns. Kæling matvæla. Aukaefni í matvæli. Meðhöndlun vefnaðar. Meðhöndlun leðurs. Leður- og pappírsiðnaður. Lyfjaframleiðsla. Lím. Sæfiefni. Snyrtivörur. Herðir.**1.3 Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins****Birgi** Olíuverzlun Íslands hf
Katrínartún 2
105 Reykjavík
+354 515 1000
olis@olis.is**1.4 Neyðarsímanúmer****Neyðarsímanúmer** Eitrunarmiðstöð 543 2222**KAFLI 2: Hættugreining****2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar****Flokkun****Eðlisræn hættu** Óflokkað.

AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%

Heilbrigðishætta Húð æt. 1B - H314 Augnskað. 1 - H318 SEM-VES 3 - H335

Umhverfishætta Bráð eitrun vatns 1 - H400

2.2. Merkingaratriði

EB númer 215-647-6

Hættumerki

Viðvörðunarorð Hætta

Hættusetningar H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.
H335 Getur valdið ertingu í öndunarferum.
H400 Mjög eitrað lífi í vatni.

Varnaðarsetning P261 Gætið þess að anda ekki inn gufu/ýringi.
P273 Forðist losun út í umhverfið.
P304+P340 EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og hafið hann í stellingu sem léttir öndun.
P305+P351+P338 BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
P501 Fargið innihaldi/íláti í samræmi við landsreglugerðir.

2.3. Aðrar hættur

Þetta efni er ekki flokkað þrávirkt, safnast upp í náttúrunni og eitrað (PBT) né mjög þrávirkt og safnast upp í náttúrunni í miklum mæli (vPvB) samkvæmt núverandi ESB viðmiðum.

KAFLI 3: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni

3.1. Efni

Heiti vöru AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%

REACH skráningarnúmer 01-2119488876-14

ESB skráarnúmer 007-001-01-2

CAS númer 1336-21-6

EB númer 215-647-6

Athugasemdir við samsetningu Sýnd gögn er í samræmi við nýjustu EB tilskipanir.

KAFLI 4: Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%

Innöndun	Færið viðkomandi samstundis undir ferskt loft. Leitið læknishjálpar.
Inntaka	Færið viðkomandi undir ferkst loft og haldið hlýjum og í hvíldarstöðu sem þægileg er til öndunar. Hreinsið munninn vel með vatni. Gefið mikið af vatni að drekka. Leitið læknishjálpar.
Snerting við húð	Fjarlægið mengaðan fatnað samstundis og þvoðið húð með sápu og vatni. Leitið samstundis læknishjálpar.
Snerting við augu	Skolið samstundis með miklu vatni. Fjarlægið augnlinsur og haldið augnlokunum vel opnum. Haldið áfram að skola í að minnsta kosti 15 mínútur. Leitið samstundis læknishjálpar. Haldið áfram að skola.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Innöndun	Getur valdið hósta og erfiðleikum við öndun.
Inntaka	Getur valdið efnabruna í munni, vélinda og maga.
Snerting við húð	Langvarandi snerting á húð getur valdið roða og ertingu.
Snerting við augu	Alvarleg erting, brunatilfinning og tármyndun.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Athugasemdir fyrir lækinn Engin sérstök tilmæli. Ef í vafa, leitið samstundis læknishjálpar.

KAFLI 5: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1. Slökkvibúnaður

Hentugt slökkviefni Notið viðeigandi slökkviefni fyrir nærliggjandi eld.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstök hætta Ammóníak eða amín. Oxíð eftirtalinna efna: Nitur.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Sérstakur hlífðarbúnaður fyrir slökkviliðsmenn

Notið sjálfstæðan öndunarbúnað með yfirþrýsting (SÖY) og viðeigandi hlífðarfatnað.

KAFLI 6: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Persónulegar varúðarráðstafanir Fylgdu varúðarráðstöfunum um örugga meðhöndlun sem lýst er í þessum öryggisleiðbeiningum. Forðist innöndun á úða og snertingu Við húð og augu. Tryggið næga loftun.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Umhverfisvarúðarráðstafanir Leka eða óstýrða losun í vatnsföll verður að tilkynna samstundis til Umhverfisstofnunar eða annarra viðeigandi yfirvalda.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir við að þrifa upp Sjúgið upp efnalekann með hvarftregu, röku, óbrennanlegu efni. Skolið mengað svæði með miklu vatni. Safnið saman og setjið í

AMMÓNÍAK LAUSN $\geq 25\%$

viðeigandi losunarlát og lokið tryggilega. Fyrir förgun úrgangs, sjá kafla 13.

6.4. Tilvísun í aðra liði**Tilvísun í aðra kafla**

Notið hlífðarfatnað sem lýst er í kafla 8 í þessum öryggisleiðbeiningum.

KAFLI 7: Meðhöndlun og geymsla**7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun**

Varúðarráðstafanir fyrir notkun Forðist leka. Varist snertingu við húð og augu. Forðist innöndun gufa og úða/misturs. Tryggið næga loftun.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika.

Varúðarráðstafanir fyrir geymslu Umbúðir skulu vera vel luktar. Má aðeins geyma í upprunalegum umbúðum.

Geymsluflokkur

Geymsla fyrir ætandi efni.

7.3. Sértek endanleg notkun**Sérstök endanleg notkun**

Skilgreindri notkun fyrir þessa vöru er lýst nákvæmlega í kafla 1.2.

KAFLI 8: Váhrifavarnir/persónuhlífar**8.1. Viðmiðunarmörk****DNEL**

Atvinnugrein - Húð; Skammtíma kerfisbundin áhrif: 6.8 mg/kg/dag
 Atvinnugrein - Innöndun; Skammtíma kerfisbundin áhrif: 47.6 mg/m³
 Atvinnugrein - Innöndun; Skammtíma staðbundin áhrif: 36 mg/m³
 Atvinnugrein - Húð; Langtíma kerfisbundin áhrif: 6.8 mg/kg/dag
 Atvinnugrein - Innöndun; Langtíma staðbundin áhrif: 14 mg/m³

PNEC

- Ferskt vatn; 0.0011 mg/l
 - Sjór; 0.0011 mg/l

8.2. Váhrifavarnir**Hlífðarbúnaður****Augn/andlitsvörn**

Nota skal eftirfarandi hlífðarbúnað: Hlífðargleraugu.

Vörn handa

Mælt er með notkun efnapolinna, ógegndræpra hanska.

Önnur húð og líkamsvörn

Notið svuntu úr gúmmí. Verið í gúmmískóm.

Hlífðarbúnaður fyrir öndun

Ef loftræsting er ófullnægjandi skal nota viðeigandi öndunargrímu.

KAFLI 9: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Útlit	Tær vökvi.
Litur	Litlaus.
Lykt	Stingandi.
pH (sýrustig)	pH (mettuð lausn): >13
Bræðslumark	$-55 - -100^{\circ}\text{C}$
Upphafssuðumark og bil	$20 - 38^{\circ}\text{C}$ @

Efri/neðri eldfimi eða sprengimörk Efri eldfimi-/sprengimörk: 27 | Lægri eldfimi-/sprengimörk: 16

Gufuprýstingur	$48700 - 100000 \text{ Pa @ } ^{\circ}\text{C}$
Eðlismassi	$0.880 - 0.957 \text{ @ } ^{\circ}\text{C}$
Leysni	Leysanlegt í vatni.
Deilistuðull	log Pov: -1.14
Sjálfsíkveikjuhitastig	651°C
Seigja	$1.1 \text{ mPa s @ } 27^{\circ}\text{C}$

9.2. Aðrar upplýsingar

Aðrar upplýsingar Ekki ákvarðað.

KAFLI 10: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni Það er engin þekkt hættu af hvarfgirni við þessa vöru.

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Stöðugt við eðlilegan herbergishita og þegar notað eins og mælt er með.

10.3. Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Möguleiki á hættulegum hvörfum Eftirtalin efni geta hvarfast kröftuglega við vöruna: Sterkar sýrur. Sterkir basar. Afoxunarefni.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Aðstæður sem ber að forðast Forðist of mikinn hita yfir lengri tíma.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal forðast Sterkar sýrur. Kopar. Sink.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg niðurbrotsefni Ammóníak eða amín. Oxíð eftirtalinna efna: Nitur.

KAFLI 11: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Bráð eitrun - um munn

Bráð eitrun um munn (LD₅₀ mg/kg) 350,0

Dýrategund Rotta

Eiturhrif á æxlun

Eitrunaráhrif á æxlun –frjósemi Frjósemi: - NOAEL (Engin merkjanleg, skaðleg áhrif) 408 mg/kg/dag.

Eitrunaráhrif á æxlun - þroski Eituráhrif á fóstur: - NOAEL (Engin merkjanleg, skaðleg áhrif): 100 mg/kg/dag, ,

Innöndun Gufur geta ert háls/öndunarveg. Einstök váhrif geta valdið eftirtöldum skaðlegum áhrifum: Hósti. Erfiðleikar með öndun.

Inntaka Inntaka getur valdið alvarlegri ertingu í munn, vélinda og meltingarvegi.

Snerting við húð Ætandi. Langvarandi snerting veldur alvarlegum vefjaskemmdum.

Snerting við augu Þessi vara er mjög ætandi. Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða. Mikilvægt er aðveita fyrstu hjálp samstundis.

KAFLI 12: Vistfræðilegar upplýsingar

Visteituráhrif Mjög eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

12.1 Eiturhrif

Eitrun Afar eitrað fyrir vatnalífverur.

Bráð eiturhrif í vatni L(E)C₅₀ $0.1 < L(E)C_{50} \leq 1$

Bráðu eitrun - fiskur LC₅₀, 96 hours, 96 klukkutímar: 0.89 mg/l, Ferskvatnsfiskur

Bráð eitrun - hryggleysingjar EC₅₀, 96 klst, 96 klukkutímar: 101 mg/l, Daphnia magna (halafllær)

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni og niðurbrot Varan er lífbrjótanleg.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Möguleiki á uppsöfnun í lífverum Þessi vara safnast ekki upp í lífríkinu.

Deilistuðull log Pov: -1.14

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki Varan er leysanleg í vatni.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eigineikum.

Niðurstöður PBT og vPvB mats Þetta efni er ekki flokkað þrávirkt, safnast upp í náttúrunni og eitrað

AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%

(PBT) né mjög þrávirkt og safnast upp í náttúrunni í miklum mæli (vPvB) samkvæmt núverandi ESB viðmiðum.

12.6. Önnur skaðleg áhrif**Önnur skaðleg áhrif**

Ekki ákvarðað.

KAFLI 13: Förgun**13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs****Almennar upplýsingar**

Úrgang skal meðhöndla sem úrgang sem reglur ná yfir. Losið úrgang til leyfisskilds urðunaraðlia í samræmi við kröfur svæðisbundinna yfirvalda. Gerið ekki gat á né kveikið í, jafnvel þó tómt.

Losunaraðferðir

Losið úrgang til leyfisskilds urðunaraðlia í samræmi við kröfur svæðisbundinna yfirvalda.

KAFLI 14: Upplýsingar um flutninga**Almennt**

Notið hlífðarfatnað sem lýst er í kafla 8 í þessum öryggisleiðbeiningum.

14.1. UN-númer**UN nr. (ADR/RID)**

2672

UN nr.(IMDG)

2672

UN nr. (ICAO)

2672

14.2. Rétt UN-sendingarheiti**Rétt heiti (ADR/RID)**

AMMÓNÍAK LAUSN

Rétt heiti (IMDG)

AMMÓNÍAK LAUSN

Rétt heiti (ICAO)

AMMÓNÍAK LAUSN

Rétt heiti (ADN)

AMMÓNÍAK LAUSN

14.3. Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga**ADR/RID flokkur**

8

ADR/RID viðbótaráhætta**ADR/RID merking**

8

IMDG flokkur

8

IMDG viðbótaráhætta**ICAO flokkun/skipting**

8

ICAO viðbótaráhætta

Flutningsmerkingar**14.4 Pökkunarflokkur**

ADR/RID pökkunarhópur III

IMDG pökkunarflokkur III

ICAO pökkunarflokkur III

14.5. Umhverfishættur

Efni hættulegt umhverfinu / mengar sjó

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

EMS - skilaboðapjónusta F-A, S-B

Neyðarkóði 2R

Hættuflokkanúmer (ADR/RID) 80

Takmörkunarkóði fyrir göng (E)

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/78 og IBC kóðanum.

Flutningar í búlk samkvæmt
viðauka II af MARPOL 73/78
og IBC kóðanum
Engra upplýsinga er þörf.

KAFLI 15: Upplýsingar varðandi regluverk**15.1. Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis**

Innlendar reglur Efnavara (Upplýsingar um áhættu og pökkun til afhendingar)
Reglugerðir nr. 2009 (SI 2009 Nr. 716).

ESB löggjöf Reglugerð (EB) nr. 1907/2006 Evrópuþingsins og Ráðsins frá 18. desember 2006 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir á efnum (REACH) (með áorðnum breytingum). Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 Evrópuþingsins og Ráðsins frá 16. desember 2008 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og blanda (með áorðnum breytingum).

AMMÓNÍAK LAUSN \geq 25%

Leiðbeiningar	CHIP for everyone HSG228. Safety Data Sheets for Substances and Preparations. Approved Classification and Labelling Guide (Sixth edition) L131.
Hættuflokkun vatns	WGK 2
Íslenskar reglugerðir	Reglugerð nr. 415/2008 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna. Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni („REACH“).

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggismat hefur farið fram.

KAFLI 16: Aðrar upplýsingar

Athugasemdir viðendurskoðun Athugið: Línur innan við spássíu gefa til kynna marktækar breytingar frá fyrri endurskoðun.

Dagsetning endurskoðunar 2.9.2015

Endurskoðun 03

SDS númer 22959

SDS staða Samþykkt.

Undirskrift Jitendra Panchal

Hættusetningar í fullri lengd

H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.

H318 Veldur alvarlegum augnskaða.

H335 Getur valdið ertingu í öndunarfærum.

H400 Mjög eitrað lífi í vatni.